

**СТРАТЕШКИ ПЛАН
НА КОАЛИЦИЈАТА СЕКСУАЛНИ И
ЗДРАВСТВЕНИ ПРАВА НА
МАРГИНАЛИЗИРАНИ ЗАЕДНИЦИ
– КОАЛИЦИЈА „МАРГИНИ“ -
2019-2022**

Битола, октомври 2018 година

Овој Стратешки план е изработен на работилница која се одржа од 15-16 октомври 2018 година во Битола, со учество на претставници на сите членки на Коалицијата Маргини, претставници од цените заедници и претставници од партнерските организации.

Врз основа на член 24 од Статутот на Коалицијата, Управниот одбор на Коалицијата го усвои Стратешкиот план на седницата одржана на 17.10.2018 година во Битола.

Содржина

Листа на кратенки	4
ЗА КОАЛИЦИЈАТА	5
КОНТЕКСТ	5
ОЦЕНКА НА СОСТОЈБАТА	6
ВИЗИЈА.....	7
МИСИЈА.....	8
ЦЕЛИ.....	8
КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ	8
ВРЕДНОСТИ	9
ЦЕЛНИ ГРУПИ.....	10
КОРИСНИЦИ.....	10
ПАРТНЕРСТВО И СОРАБОТКА.....	10
СРЕДНОРОЧНИ ЦЕЛИ	11
СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 1: Подобрување на третманот на маргинализираните заедници од страна на институциите.....	11
Приоритети.....	11
Индикатори.....	11
СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 2: Унапредување на националната рамка на политики и закони преку вклучување на интересите и потребите на маргинализираните заедници.....	12
Приоритети.....	12
Индикатори.....	12
СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 3: Воведување на нестигматизирачки репрезентации и научно засновани информации и знаења за маргинализираните заедници во јавната сфера	13
Приоритети.....	13
Индикатори.....	13
СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 4: Јакнење на капацитетите на Коалицијата за стратешко застапување, за односи со јавноста и за финансиска одржливост.	14
Приоритети.....	14
Индикатори.....	14
СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН	14
Акциски план.....	14

Следење на спроведувањето на Стратешкиот и на Акцискиот план 14

Листа на кратенки

БРО	Биро за развој на образованието
ЗОО	Закон за основно образование
ЗСО	Закон за средно образование
ЗСЗД	Закон за спречување и заштита од дискриминација
ЈО	Јавно обвинителство
КЗД	Комисија за заштита од дискриминација
ЛГБТИК	Лезбејки, геј мажи, бисексуални, трансродни (вклучувајќи ги и трансексуалните), интерсекс и квир личности
ЛКЖХИВ	Луѓе што живеат со ХИВ
МВР	Министерство за внатрешни работи
МЗ	Министерство за здравство
МОН	Министерство за образование и наука
МПР	Медицинско прилагодување на родот
НП	Народен правобранител
ППР	Правно признавање на родот
СЗП	Сексуални и здравствени права
СОРИ	Сексуална ориентација и родов идентитет

ЗА КОАЛИЦИЈАТА

Коалицијата Маргини е формирана во 2007 година како неформална заедничка платформа и резултат на здружените напори и заложби на неколку организации: ХОПС-Опции здрав живот Скопје, ХЕРА, ИЗБОР-Струмица и ЕГАЛ. Од 2011 година Коалицијата е регистрирана како засебен ентитет, односно како граѓанска организација чишто основачи се: ХОПС-Опции здрав живот Скопје, Х.Е.Р.А, ИЗБОР-Струмица, ЕГАЛ, и СТАР-СТАР. Од 2017 година организација членка на Коалицијата е и Заедно посилни – здружение за поддршка на луѓето што живеат со ХИВ во Македонија.

Членки на Коалицијата се:

- ХОПС-Опции здрав живот Скопје,
- ХЕРА,
- ИЗБОР-Струмица,
- ЕГАЛ
- СТАР-СТАР
- Заедно посилни.

Коалицијата има свој Статут и е регистрирана како здружение на граѓани во Централниот регистер на Република Македонија.

Коалицијата Маргини и нејзините членки работат на унапредување на правата на маргинализираните заедници, со фокус на активности за застапување, јакнење на капацитетите на институциите и на самите заедници за активно учество во процесите на донесување на одлуки поврзани со состојбите и правата на ЛГБТИ луѓето, луѓето што живеат со ХИВ, сексуалните работници, луѓето што употребуваат дроги и маргинализираните жени.

КОНТЕКСТ

Во македонското општество доминираат традиционални и патријархални сфаќања коишто влијаат на заштитата, признавањето и почитувањето на сексуалните и здравствените права на маргинилизираните заедници. Маргинилизираните заедници како ЛГБТ/МСМ, сексуалните работници, луѓето кои живеат со ХИВ/СИДА, луѓето коишто користат дроги и маргинилизираните жени сè уште се подложени на дискриминаторски практики на многу институционални нивоа и се чувствуваат стигматизирани во општеството. Покрај тоа, општата јавност сè уште не е подготвена да ги прифати овие групи како еднакви граѓани во општеството, додека предрасудите и стереотипите имаат длабоки корени. Сепак, околноста се сменија по падот на хибридниот режим на претходната десно ориентирана конзервативна влада во 2017 година.

Сегашната македонска влада е формирана од социјалдемократите. Преспанскиот договор и референдумот го поделија општеството, а национализмот повторно се распламтува во македонската политика и општество. Меѓутоа, за разлика од десно-ориентираната влада, социјалдемократите споделуваат некои од вредностите кои се клучни за Коалицијата. Државните институции досега покажаа интерес и мотивација во соработката со граѓанското општество во областа на правата на маргинилизираните заедници. Интеграциските процеси во ЕУ се еден од главните приоритети на Владата и

гледаме потенцијал во застапувањето на правата на маргинализираните заедници во овие рамки.

ОЦЕНКА НА СОСТОЈБАТА

Магинализираните заедници (сексуалните работници, ЛГБТИ, луѓето што употребуваат дроги и луѓето што живеат со ХИВ) се секојдневно изложени на повреди на правата, дискриминација и социјално исклучување како последица од третманот на институциите кои наместо да ги штитат и унапредуваат човековите права често се наоѓаат во улога на сторители на повредите. Од друга страна, политиките и законите не одговараат на потребите на заедниците, голем дел од суштествените прашања кои ги засегаат заедниците немаат соодветно законско решение, а документите кои ги штитат човековите права лошо се спроведуваат од страна на несензибилизирани и партизирани институции. Медиумите, образованието и културата наместо да делуваат како алатки за промоција на човековите права, продуцираат содржини кои ги одржуваат и зацврстуваат исклучувачките и дискриминаторските вредности, наративи и практики кон маргинализираните заедници.

Сексуалните работници во Македонија се изложени на понижување, насилство и игнорирање од страна на семејствата, на соседите, на клиентите, на институциите, на медиумите и од страна на општата јавност. Ваквиот однос на општеството кон сексуалните работници ја нарушува нивната економска моќ, ја разорува нивната доверба во системот и ги одвраќа од контакти со институциите, со што се зголемува ризикот по нивното здравје и живот. Сексуалните работници живеат и работат во небезбедна средина, за која придонесуваат и полициските службеници кои ги третираат недостоинствено и деградирачки. Наместо да ги заштитуваат од насилство, полициските службеници многу често ги уценуваат, злоупотребуваат и малтретираат сексуалните работници. Од друга страна, системот за социјална заштита воопшто не ги препознава потребите на сексуалните работници, не им ја овозможува потребната помош и поддршка придонесувајќи кон социјалната ексклузија.

Луѓето што употребуваат дроги не се ништо подобро третирани од страна на полицијата. Прекршувањето на правата во полициската постапка како редовните претреси, повикувања и вознемирувања од страна на полицијата и третманот на „дежурен виновник“ негативно влијаат на успешноста на и онака несоодвените програми за лекување, во кои целосно недостасува компонентата на ресоцијализација и психо-социјална поддршка. Луѓето што рекреативно и/или медицински употребуваат дроги се изложени на криминализација како последица од паушалното спроведување на законот и несоодветна законска рамка што ја регулира употребата на дрогите. Луѓето што употребуваат дроги се соочуваат со дискриминација и ограничен пристап до пазарот на труд, што дополнително придонесува кон социјалното исклучување и неможности за ресоцијализација. За разлика од сексуалните работници, системот за социјална заштита повеќе ги препознава луѓето што употребуваат дроги, но сепак постоечките услуги и права се несоодветни за потребите. Центрите за лекување на зависности функционираат со минимални капацитети, а фокусот е исклучиво ставен на администрирање на супституционите терапии, додека остатокот од јавното здравство има негативни ставови и ги исклучува луѓето што употребуваат дроги неретко одбивајќи здравствени услуги.

Еден од основните проблеми на луѓето што живеат со ХИВ се предрасудите и стигматизација од општата јавност, здравствениот систем и останатите институции. ХИВ се уште се претставува како „смртоносен вирус“, проследен со стигмата и предрасудите кон геј мажите. Иако Министерството за здравство го презема финансирањето на превентивната програма за ХИВ, сепак прашањето на одржливоста сè уште не е разрешено, а потребите налагаат отворање на нови сервиси и услуги за превенција и за заштита на правата на ЛКЖХИВ и останатите клучни заедници.

Стигмата и предрасудите кон ЛГБТИ луѓето присутни во јавноста, медиумите и образованието дополнително придонесуваат кон одржување на хомофобиата и трансфобијата. Во истражувањето на ставовите на публиката за претставувањето на ЛГБТИ лицата во медиумите, 64% од испитаниците одговориле дека многу им пречат интимни сцени на двајца мажи. Полицијата и обвинителството несоодветно постапува во случаите на дела од омраза врз основа на сексуална ориентација и родов идентитет, преку што се мотивираат насилниците наместо да се казнуваат. Социјалната заштита и заштитата од насилство, сексуалните и репродуктивните права, правото на приватност и семеен живот се дел од проблемите кои допрва треба да се разрешуваат преку застапување за промени на политиките и законите.

Транслуѓето се соочени со правна несигурност како последица од непостоењето на законска рамка за правно признавање на родот, додека институциите носат паушални одлуки кои директно влијаат на нивниот живот и здравје. Непристапоста и недостапноста на услуги за медицинско прилагодување на родот, незнаењето и предрасудите на здравствените работници се еден од клучните проблеми. Трансжените сексуални работнички се најизложени на исклучување, насилство и дискриминација, па така 85% од документираните случаи на повреди на правата на сексуалните работници во 2017 година беа документирани од трансжени сексуални работнички.

Врсничкото насилство и силециството засновано на род и сексуална ориентација во училиштата, непостоењето на механизми и вештини за справување со ваквите ситуации, зсатарените и нерелевантните содржини во учебниците кои наместо да промовираат различност промовираат омраза кон маргинализираните заедници, непостоењето на сексуално образование засновано на докази, се само дел од проблемите кои придонесуваат кон исклучување и повреда на правата на ЛГБТИ луѓето и другите маргинализирани групи.

Системот на заштита и превенција од дискриминација е сè уште нефункционален, проследен со слаби капацитети и сензибилизација на телата за еднаквост. Новото законско решение за спречување и заштита од дискриминација значително ја подобрува институционалната и законската рамка, но законот треба доправа да се усвои од Собранието и понатаму соодветно да се имплементира.

ВИЗИЈА

Коалицијата Маргини се залага за свет во кој сите луѓе подеднакво и без дискриминација ги уживаат универзалните човековите права, и каде почитувањето на различностите, правото на избор и социјалната правда се основни принципи за демократско и слободно општество.

МИСИЈА

Коалицијата Маргини се залага за заштита и почитување на основните човекови права на маргинализираните заедници, со фокус на ЛГБТИ луѓето, луѓето кои употребуваат дроги, сексуалните работници/чки, луѓето кои живеат со ХИВ и маргинализираните жени. Коалицијата делува преку застапување, истражувања и анализи, суштинско вклучување на во креирањето и имплементацијата на политиките, едукација на сите засегнати страни, промоција на културните практики на , како и вмрежување и градење алијанси со граѓанското општество.

ЦЕЛИ

Долгорочни цели на Коалицијата, кои се утврдени во нејзиниот Статут, се:

1. Унапредување на здравјето и добросостојбата на преку овозможување на достапност и подобрување на пристапот до квалитетни здравствени, социјални и правни услуги.
2. Унапредување на човековите права и заштита од дискриминација на , преку застапување и промовирање на закони, политики и добри практики.
3. Воспоставување на поддржувачка околина за , во која еднаквоста, слободата и почитувањето на сексуалните различности се темелни вредности.
4. Зајакнување на учеството и активизмот на маргинализираните заедници во борбата за остварување на сопствените права и слободи.
5. Зајакнување на организациската ефективност и транспарентност на Коалицијата Маргини

КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ

- Застапување за политики, закони и практики кои ќе овозможуваат праведен и еднаков третман за маргинализираните заедници;
- Промовирање на вклученост и целосно учество на маргинализираните заедници во креирањето и имплементацијата на политиките и услугите кои влијаат на нивното здравје и права,
- Едукација на засегнатите маргинализираните заедници, владините претставници, обезбедувачите на услуги, соработниците, и општата јавност за здравствените потреби и правата на маргинализираните заедници;
- Развивање/вклучување/поврзување во мрежи со сродни организации преку кои ќе се овозможува размена на знаења, превземаат заеднички акции и ќе се овозможува примена на добри практички за унапредување на здравјето и правата на маргинализираните заедници
- Развивање на стратегии за обезбедување на финансиски средства од можните донатори, владини институции и сл.
- Кампањи за сензибилизација на јавноста за правата на маргинализираните заедници.
- Промоција на закон за антидискриминација во контекст на маргинализираните заедници;
- Дебати и расправи за сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници;

- Креирање на референтна мрежа на лекари и правници кои се сенизибилизирани во однос на маргинилизираните заедници;
- Развој на вештини со претставници на јавни институции (во областа на здравството, социјалата и сл) и државни органи (министерства, парламент, ЕЛС);
- Покренување на судски случаи за практикување на правата на маргинилизираните заедници и обезбедување на правна помош;
- Лобирање за воспоставување на специјализирани (бесплатни, квалитетни, доброволни, доверливи) сервиси за СРЗ во рамките на системот на здравствена заштита;
- Воведување на предметот сексуално здравје во образованието;
- Создавање на позитивно законско опкружување за спречување на дискриминација на маргинилизираните заедници;
- Промоција на закон за антидискриминација во контекст на маргинилизираните заедници;
- Лобирање за измени на закон за антидискриминација во контекст на маргинилизираните заедници;
- Лобирање во изработката на национални политики;
- Воспоставување на соработка и партнерство со Народниот правобранител и Јавното обвинителство;
- Работа со комисиите за заштита на права на пациенти во општини;
- Документирање на случаи на прекршување на СЗП на и подготовка и објавување на извештаи за состојбата со СЗП на маргинилизираните заедници;
- Информирање на лицата од маргинилизираните заедници за нивни права;
- Активно вклучување на маргинилизираните заедници во активности на коалицијата;
- Организирање на активности за јакнење на заедница;
- Мотивирање на маргинилизираните заедници за пријавување/покренување на случаи;
- Организирање на активности за покренување на политичката свест на маргинилизираните заедници.

ВРЕДНОСТИ

- Коалицијата верува дека почитувањето на различностите и правото на избор се основни принципи за здраво, толерантно и слободно општество.
- Коалицијата целосно ги препознава потребите и грижите на маргинализираните заедници поврзани со нивното здравје, сексуалноста и слободата на избор на живеење и навики, и се залага за остварување на овие права.
- Коалицијата верува дека целосното уживање на сексуалните и здравствените права и слободи на маргинализираните заедници може да се оствари само преку активното учество и мобилизација на припадниците на маргинализираните заедници и партнерство со сите релевантни чинители во општеството
- Коалицијата е демократска мрежа на граѓански организации заснована врз принципот на еднакво, хоризонтално и колаборативно дејствување и носење на одлуки врз основа на принципи засновани на рамката на човековите права

- Коалицијата се заложува за сеопфатно разбирање на сексуалноста кое ги вклучува емотивните, психолошките, социјалните и културните фактори при планирање и испорачување на услуги
- Коалицијата се заложува за дејствување засновано на интегрален пристап во застапувањето на човековите права и солидаризирање со сите социјални движења за правда и еднаквост на сите луѓе без разлика на нивниот идентитет, статус, карактеристики и разлики

ЦЕЛНИ ГРУПИ

- Општа популација
- Донесувачи на одлуки
- Претставници на јавни и државни институции на локално и централно ниво
- Млади
- Меѓународна заедница
- Маргинализирани заедници

КОРИСНИЦИ

- ЛГБТИК и МСМ (Мажи кои имаат секс со Мажи)
- Сексуални работници/чки
- Луѓе што употребуваат дроги
- Луѓе што живеат со ХИВ/СИДА
- Маргинализирани жени
- Членови на Коалицијата

ПАРТНЕРСТВО И СОРАБОТКА

Коалицијата остварува соработка и партнерство со:

- Министерство за здравство
- Министерство за образование и наука
- Министерство за труд и социјална политика
- Министерство за правда
- Министерството за култура
- Собранието на Република Македонија
- Народниот правобранител
- Комисијата за спречување и заштита од дискриминација
- Агенцијата за аудио-визуелни медиуми
- Јавни институции кои обезбедуваат здравствени, социјални и правни услуги
- Високо образовни институции
- Електронски и печатени медиуми
- Граѓанскиот сектор
- Европска комисија
- Совет на Европа
- Меѓународни организации и мрежи
- Донатори

СРЕДНОРОЧНИ ЦЕЛИ

За периодот 2019-2022 година Коалицијата ги утврдува следниве среднорочни цели:

1. Подобрување на третманот на маргинализираните заедници од страна на институциите
2. Унапредување на националната рамка на политики и закони преку вклучување на интересите и потребите на маргинализираните заедници
3. Воведување на нестигматизирачки репрезентации и научно засновани информации и знаења за маргинализираните заедници во јавната сфера
4. Јакнење на капацитетите на Коалицијата за стратешко застапување, за односи со јавноста и финансиска одржливост.

СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 1: Подобрување на третманот на маргинализираните заедници од страна на институциите

Приоритети

- 1.1. Застапување за воведување на програми за обука во јавните институции за работа со маргинализираните заедници.
- 1.2. Градење капацитети на јавни институции за сензибилизација за работа со маргинализираните заедници.
- 1.3. Набљудување на работата на јавните институции при работа со маргинализираните заедници и набљудување на работата на механизмите за заштита.
- 1.4. Мапирање на сојузници во јавните институции, воспоставување на соработка и редовно известување.
- 1.5. Јакнење на капацитети на маргинализираните заедници за препознавање на прекршувањето на нивните права, документирање на случаи и пријавување повреди во надлежни институции.

Индикатори

- Зголемување на 10% (во просек годишно) на бројот на случаи иницирани од Коалицијата во кои надлежните институции позитивно одлучиле (Народен правобранител, ЈО, судови, инспекторати, МВР – СВК, НП, КСЗД);
- Намалување за 20% на документирани случаи во кои пријавуваат физичко насилство од страна на полицијата;
- Намален процент на документираи случаи во кои пријавуваат непочитување на доверливоста и одбивање на здравствена услуга во однос на вкупниот број на документирани случаи);
- Зголемен број за 100% на лекари во јавното здравство кои работат со трансродови и ЛЖХИВ лица (постојна вредност 9);
- Обучени 200 стручни работници од ЦСР за работа со ;
- Воведени програми за континуирана обука на полициски службеници за работа со во Центарот за обука на МВР;
- Воведен модул за работа со ЛГБТИ луѓе за социјални работници со Заводот за социјални дејности;

- Зголемен број на документиран случаи во Коалицијата за 25% просечно годишно (почетна вредност – просек за периодот 2015-2018)
- Најмалку 20% од документиран случаи во Коалицијата ги пријавуваат во институциите (почетна вредност – 2018)

СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 2: Унапредување на националната рамка на политики и закони преку вклучување на интересите и потребите на

Приоритети

- 2.1. Застапување во собранието за донесување на новиот Закон за спречување и заштита од дискриминација и мониторинг на неговата имплементација во партнерство со Мрежата за заштита од дискриминација
- 2.2. Усвојување на модел за ППР;
- 2.3. Измена на Законот за прекин на бременоста согласно стандардите на СЗО;
- 2.4. Усогласување на постоечките закони со новиот ЗСЗД (СОРИ во сите антидискриминациони клаузули);
- 2.5. Усвојување измени на законите во областа на медиуми со вклучени одредби за превенција и заштита од дискриминација и говор на омраза;
- 2.6. Усвојување политики против насилство во училиштата;
- 2.7. Застапување за измени на ЗОО и ЗСО во насока на вклучување на принципот на еднаквост и заштита од дискриминација;
- 2.8. Донесување стручно медицинско упатство за регулирање на процесот на МПП
- 2.9. Застапување за граѓанско партнерство преку стратешка литигација
- 2.10. Декриминализација на поседување дрога за лична употреба
- 2.11. Застапување за имплементација на Акцискиот план за имплементација на Истанбулската конвенција
- 2.12. Вградување на интересите и потребите на маргинализираните заедници во развојот на политиките за социјална вклученост согласно стандардите и политиките на ЕУ

Индикатори

- Усогласени закони од областите образование, здравство, медиуми, правосуден систем, работни односи и социјална заштита со ЗСЗД со учество на Коалицијата;
- Усвоен модел за ППР врз база на принципот на самоопределување;
- Усвоени измени на законите за образование со вклучени одредби за превенција и заштита од дискриминација;
- Усвоени измени на Законот за медиуми со вклучени одредби за превенција и заштита од дискриминација и говор на омраза;

- 10 средни училишта имаат усвоено политики за спречување и заштита од родово засновано насилство;
- Донесено Стручно медицинско упатство со вклучени барања на трансзаедницата;
- Усвоена политика за декриминализација на поседување на дрога за лична употреба меѓу Полиција, ЈО и судовите.
- Усвоени политики и закони од Акцискиот план за имплементација на Истабулската конвенција

СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 3: Воведување на нестигматизирачки репрезентации и научно засновани информации и знаења за во јавната сфера

Приоритети

- 3.1. Застапување за ревизија и дополнување на содржините поврзани со маргинализираните заедници во учебниците и учебните помагала;
- 3.2. Следење на состојбата и зајакнување на соработката со медиумите;
- 3.3. Зајакнување на знаењата и капацитетите на училиштата за спречување и заштита од родово засновано насилство;
- 3.4. Зголемување на присуството на теми поврзани со маргинализираните заедници во наставата и академската продукција на текстови и истражувања
- 3.5. Организирање на културно-уметнички настани со содржини кои ги засегаат маргинализираните заедници;

Индикатори

- Отстранети и променети содржини врз основа на современи и научно засновани информации во 5 учебници;
- Најмалку 2 успешни судски постапки за повлекување на спорни содржини во учебниците;
- Одржани 8 предавања за човековите права на во рамки на наставата на државните универзитети;
- Одржани 8 културно-уметнички настани кои ги застапуваат или претставуваат ;
- Јавните културни установи иницирале и реализирале 4 културно-уметнички настани кои ги засегаат и претставуваат ;
- Зголеменост за 20% просечно годишно на нестереотипизирачки и позитивни медиумски објави;
- Реализирани /емитувани 5 дебатни емисии за теми кои ги засегаат ;
- 8 индивидуални настапи на лица од на ТВ и другите медиуми;

СРЕДНОРОЧНА ЦЕЛ 4: Јакнење на капацитетите на Коалицијата за стратешко застапување, за односи со јавноста и за финансиска одржливост.

Приоритети

- 4.1. Унапредување на капацитетите за анализа и застапување на предмети и политики конзистентна со стратешките цели на Коалицијата;
- 4.2. Воспоставување на комуникациска стратегија/план;
- 4.3. Јакнење на ресурсите за стратешко планирање, буџетирање и обезбедување на финансиски средства на долгорочна основа.

Индикатори

- Два нови случаи поврзани со исполнување на стратешките цели;
- Соодност на аплицирани и добиени проекти;
- Воспоставени практики и системи на мерливост на комуникацијата на Коалицијата

СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

Акциски план

Спроведувањето на Стратешкиот план е детално разработено во Акцискиот план за спроведување на Стратешкиот план 2019-2022 година (прилог).

Со Акцискиот план се утврдени активностите кои ќе се спроведуваат со цел да се реализираат среднорочните цели и приоритети утврдени со овој Стратешки план. Активностите се одредени во временска рамка преку утврдените рокови за спроведување.

Покрај тоа, со Акцискиот план се утврдени одговорните за одделни активности, како и можните извори за финансирање на активностите.

Следење на спроведувањето на Стратешкиот и на Акцискиот план

Спроведувањето на Стратешкиот план се следи според исполнувањето на утврдените индикатори.

Исполнувањето на индикаторите се следи според однапред утврден план за следење на индикаторите, во кои се утврдени методот на собирање податоци, изворите за верификација, зачестеноста на прибирање на податоците, одговорните организации/лица за собирање на податоците и начинот на известување.

Еднаш годишно, Управниот одбор на Коалицијата прави проценка на исполнувањето на Стратешкиот план и утврдува насоки за натамошно спроведување на Планот.

Ќе се спроведе интерна одн. екстерна евалуација на спроведувањето на Стратешкиот план.

Извршната кацеларија на Коалицијата подготвува преглед на спроведувањето на Акцискиот план секои три месеци, кој го доставува до Управниот одбор. Управниот

одбор го разгледува спроведувањето на Планот и утврдува насоки за негово натамошно спроведување.